

системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників страхового сектору.

Реалізація запропонованої стратегії вдосконалення державного регулювання економічної безпеки ринку страхових послуг сприятиме оптимізації структурних зрушень у страховому секторі, які підвищуватимуть його конкурентоспроможність і позитивно впливатимуть на економічну безпеку країни в цілому.

*Куценко Д.М., магістрант,
Черевко О.В., д.е.н., професор,
професор кафедри менеджменту та економічної безпеки
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*

ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Фінансова безпека держави характеризує спосіб функціонування фінансової системи країни, який спрямований на збалансований економічний ріст в різних галузях національної економіки, але стійкий по відношенню до внутрішніх і зовнішніх змін параметрів фінансової системи. При цьому головна увага звертається на розподіл фінансових потоків між галузями економіки, динаміку державного боргу, інформаційну оцінку бюджетів, облік капіталу за кордоном. Чим більше у держави можливостей для контролю за фінансовим простором в межах держави в умовах розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, і чим вищий рівень розвитку інституціональної системи, що забезпечує контрольні-регулюючі функції держави на різних рівнях, тим більше суверенні прерогативи держави.

Забезпечення фінансової безпеки держави обумовлюється здатністю державних органів забезпечувати стійкість фінансово-економічного розвитку держави (основних фінансово-економічних параметрів), а також нейтралізувати вплив фінансових криз на національну економічну систему і запобігати (припиняти) правопорушення в фінансових правовідносинах. При цьому фінансова безпека держави забезпечується через реалізацію бюджетної, податкової, грошово-кредитної, валютної, цінової (інфляційної) політики, які в сукупності визначають стан держави у фінансовій сфері [1, с.97].

До переліку органів, до завдань яких у більшій чи меншій мірі належить регулювання стану фінансової безпеки держави, можна включити:

- органи загальної компетенції (Кабінет Міністрів України);
- органи спеціальної галузевої компетенції (Міністерство фінансів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство закордонних справ України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство інфраструктури України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство юстиції України, Міністерство промислової політики України, Міністерство доходів і зборів України);

- органи спеціальної функціональної компетенції (Рада Національної безпеки і оборони України, Фонд державного майна України, Антимонопольний комітет України, Національний банк України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України, Державна фіскальна служба України, Державна казначейська служба, Прокуратура України, судові органи України, Державна служба статистики України), органи територіального управління й самоврядні органи [2].

Фінансову безпеку держави слід забезпечувати на підставі розробки відповідної нормативно-правової бази щодо визначення внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці (створення системи моніторингу), а також критеріїв, за допомогою яких дії учасників фінансових правовідносин можуть бути визнані такими, що завдають шкоди фінансовій безпеці країни.

Оскільки важливу роль у забезпеченні фінансової безпеки України відіграє фінансовий ринок та його професійні учасники – у першу чергу фінансові установи, одним із напрямів регулювання рівня фінансової безпеки держави слід визнати державне регулювання фінансового ринку – як процес упорядкування діяльності різних учасників фінансового ринку і проведених ними операцій організаціями, уповноваженими на подібні дії. Процес державного регулювання фінансового ринку та його учасників включає в себе наступні дії:

- законодавчу діяльність разом із прийняттям нормативно-правових документів, суть яких – регулювання процесів функціонування фінансового ринку;
- проведення ліцензування та контролю діяльності професійних учасників фінансового ринку, а також фінансових посередників ринку цінних паперів;
- контроль стану дотримання антимонопольного законодавства у фінансовій сфері;
- захист законних інтересів і законних прав інвесторів, емітентів і кредиторів, тощо.

Таким чином, регулювання фінансового ринку та його учасників повинно бути покладено в основу регуляторної політики забезпечення фінансової безпеки України.

Нині в Україні немає окремого правового документу, яким би регулювалися відносини між суб'єктами права у площині захисту бізнесу від зазіхань, як з боку злочинних угруповань, так і з боку корумпованих владних структур у фінансовій сфері. Можливості інтеграції України у Європейське співтовариство вимагають перегляду існуючого інструментарію державного регулювання фінансової безпеки держави і приведення її до міжнародних норм не лише у формально, але і шляхом запровадження дієвих інструментів нагляду та контролю у фінансовій системі.

Список використаних джерел:

1. Денисевич А. В. Правовое регулирование финансовой безопасности государства [Электронный ресурс] / А. В. Денисевич. – Режим доступа :

http://edoc.bseu.by:8080/bitstream/edoc/5180/2/Denisevich%20A.%20prav.%20reg.%20fin.%20bez%20zopasnosti%20gosud.%20Vestnik%20BGEU%206_06.pdf.

2. *Лекарь С. І. Місце адміністративно-правового механізму забезпечення економічної безпеки держави у системі державно-правового механізму / С. І. Лекарь // Адміністративне право і процес. – 2013. - №1 (3). - С. 15-20.*

*Надточій Я.М., магістрант,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького,
Мігус І.П., д.е.н., професор,
завідувач кафедри менеджменту та економічної безпеки
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*

РОЛЬ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Найбільш типовою та визнаною в науковому світі є структура національної безпеки держави, що містить такі складові: державну, політичну, військову, екологічну, інформаційну, інтелектуальну і економічну безпеку [1]. Економічна безпека також має свою структуру: за рівнем безпеки поділяється на міжнародну (у тому числі глобальну та колективну) і національну (на рівні держави, регіону, галузі, суб'єкта господарювання, людини) [2]; а за напрямками забезпечення на інноваційно-технологічну, енергетичну, інвестиційну, соціальну, продовольчу, виробничу, зовнішньо-економічну та фінансову [3].

У період політичної та економічної нестабільності, негативних тенденцій у соціальній сфері, стан фінансової безпеки країни набуває особливо важливого значення, адже спроби стабілізації економічних процесів та мінімізації соціальних негараздів, зазвичай, мають фінансову природу.

У фінансовій системі України функціонують фінансові установи різних видів: страхові та інвестиційні компанії, ломбарди, кредитні спілки, банки. Останні займають домінуючу позицію на фінансовому ринку за обсягами активів, капіталу та об'ємами грошових потоків, що проходять через їх структури у процесі реалізації фінансових продуктів і послуг. У той же час банківська сфера, завдяки різноманітності фінансових послуг та інструментів, клієнтської бази та акумуляції залучених коштів, є привабливим об'єктом для реалізації різних видів економічних злочинів, частина яких чинить руйнівний вплив на стан фінансової безпеки України. У більшості випадків злочинна діяльність при проведенні розрахункових, депозитних та кредитних операцій здійснюється за участю співробітників банків, зокрема посадових осіб банківських установ. Таким чином, кадрова безпека банків як стан їх захищеності від негативного впливу на рівень економічної безпеки загроз, пов'язаних із несумлінною роботою персоналу, його інтелектуальним потенціалом і трудовими відносинами в цілому, має визнаватись одним із об'єктів, вартим регуляторного впливу у контексті забезпечення фінансової безпеки держави.

Розкрадання коштів банківських установ на разі є однією із суттєвих загроз рівню фінансової безпеки держави, адже викрадені фінансові ресурси можуть належати як окремим громадянам, що, у випадку їх втрати, ще більше